KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 12go Listopada 1861 Rok. № 267. 31 Października. 12 Listopada. Rok 1861.

Wtorek. Jutro, Śgo Dydaka Wyznawcy.

Z powodu szczęśliwego rozwiązania Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężnej Olgi Fedorównej i narodzenia się syna Michała, odczytany został w dniu onegdajszym w Cerkwi zamkowej Najwyższy Manifest, poczem odprawionem było Nabożeństwo dziękczynne.

Z Petersburga, d. 5 Listopada.

Dnia wczorajszego o godzinie $8^1/_2$ wieczorem, Najjaśniejsza Pani raczyła powrócić w pożądanem zdrowiu z Krymu do Carskiego Sioła, wraz z Ich Cesarskiemi Wysokościami Wielkim Xięciem Sergjuszem Alexandrowiczem i Wielką Xiężną Marją Alexandrowną.

Przez Najwyższy rozkaz z d. 19 (7) b. m. zaliczony do kawalerji armji, Jenerał-Major *Aniczkow*, z powodu słabości zdrowia, otrzymał uwolnienie od służby, z pensją i prawem noszenia munduru.

W d. 8 Września r. b. (v. s.) Najwyżej zatwierdzoną została ustawa Towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia od ognia majątków, w Powiatach Gubernji Kurlandzkiej. Ustawa ta pomieszczoną jest w Nrze 84tym *Wiadomości Senackich.*

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapis rs. 3,600, jako fundusz wieczysty na utrzymanie i edukację czterech uczniów na Podlasiu zamieszkałych, z familji Xiędza Wojciecha *Kuleszy*, przez tegoż uczyniony.

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych.— Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z d. 20 Lipca 1837 r., o udzieleniu listów przyznania wynalazków, w art: 10 ustępie 5 przepisuje, że każdy starający się o list przyznania wynalazku „winien do protokółu oświadczyć, czy chce, aby opis w całości lub w części był ogłoszony albo nie; jeżeli ma być ogłoszony, nikt inny tego co w tym opisie wyszczególnionem będzie, przez czas listem przyznania objęty, nie będzie mocen naśladować ani wykonywać.”

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych, po zniesieniu się z Komisją Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, decyzją z d. 18 (30) Paźdz: r. b. postanowiła opisy techniczne wynalazków, na które listy przyznania są udzielane, w miarę żądania wynalazców, ogłaszać w organie urzędowym *Dziennik Powszechny*, z warunkiem, żeby interesowane w publikacji onychże osoby, same dostarczały opisy techniczne, do umieszczenia w rzeczonym dzienniku odpowiednie, tudzież drzeworyty lub klisze do objaśnienia tychże opisów potrzebne, a do rozmiaru szpalt gazety o jakiej mowa zastósowane. Warszawa d. 19 (31) Października 1861 r.— p. o. Dyrektora Wydziału, *Kretkowski*.

JW. Minister Wojny, Jenerał-Adjutant *Suchozanet*, wyjechał do Brześcia-Litewskiego; tamże udali się: Jenerał-Adjutant *Todleben*, i Naczelnik Sztabu Artyllerji 1szej Armji, Jenerał-Lejtnant *Szejdeman*.

Komisja Rządowa Sprawiedliwości ogłosiła, iż nadesłany drogą urzędową akt zejścia wyrobnika Rocha *Celebrant* (Roch Célébrant), rodem z Gubernji Kaliskiej, a w dniu 9 Września 1859 r. w m. Ponancé, w departamencie Maine et Loire zmarłego, przesłała Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Kaliszu, do odpowiedniego przepisom prawa postąpienia.

Karol *Jagniątkowski*, Kontroller Kassy Administracji Rządowej Dochodów Tabacznych, lat 50 wieku liczący, zmarł onegdaj. Exportacja zwłok, nastąpi jutro o godz: 2giej po południu, z Kaplicy XX. *Reformatów*, na cmentarz Powązkowski.

(A. n.) W dniu 9 b. m. odprowadzono na cmentarz Powązkowski, zwłoki 19to-letniego młodzieńca Alexandra *Tatarkiewicza*. Smutny to był zaiste widok dla rodziny zmarłego i licznych Kolegów. Życie Jego lubo tak krótkie, nacechowane było najszlachetniejszemi przymiotami, które w przyszłości rokować mogły najpiękniejsze nadzieje, a na dowód przyjaźni i pociechy strapionych Rodziców, jeden z Kolegów, przesyła wiersz następujący:

Młodzieńcze w sile wieku a w wiosny rozkwicie,
Takżeś wcześnie zakończył na tej ziemi życie,
A jednak dopełniłeś szczęsne przeznaczenia,
Omijając nam wspólne w przyszłości cierpienia,
Więc skon Jego o bracia niechaj Was nie smuci,
Bo gdzie on dzisiaj poszedł, tam każdy z nas wróci;
A złączeni braterskiej miłości obrazem,
Już nie będziem cierpieli, bo żyć będziem razem.

Niemożna także pominąć ze strony Rodziców i rodzeństwa złożenia dziękczynień tak szanownemu Duchowieństwu, jako i Przyjaciołom zmarłego; przyjmijcie zatem szanowni przybyli na ten smutny obchód to zapewnienie, że wdzięczność dla Was, nigdy w sercach naszych nie wygaśnie.— ***

Z Krakowa d. 7 b. m. wyjechała delegacja Obywateli do Wiednia, z przedstawieniami do P. Ministra Stanu, o przywrócenie miastu reprezentacji gminnej i uzyskanie ulgi pod względem fortyfikacji Krakowa. Delegację tę składają: PP. Adolf *Alexandrowicz*, Aptekarz; Jan Kanty *Hahn*, Kupiec; Dr Maxym: *Michalski*, Adwokat; Dr Szymon *Samelson*, Poseł i Adwokat; i Franciszek *Trzciński*, Kurator Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od ognia.

Posłowie Polscy przybyli do Wiednia, zgromadzają się teraz najczęściej u Xięcia Leona *Sapiehy*, Marszałka Galicyjskiego, który jak najgościnniej do siebie zaprasza.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od M. J. zł. 2 na światło przed statuą MATKI BOZKIEJ przed Kościołem XX. *Reformatów*.— Od K. K. kop: 50 dla pogorzelców miasta Rawy.

Od początku upłynionego Października, rozpoczęto w Wiedniu bić dukaty, i dotąd wybito już miljon sztuk tychże.

Od dnia dzisiejszego przystąpiono w Berlinie do sprzedaży zbiorów artystycznych po ś. p. *Minutolim*, który zajmował w Persji godność Rezydenta Pruskiego.

W Kaplicy domu więziennego w Wiedniu, jeden z więźniów dopuścił się zamachu na życie Kapelana X. Karola *Böss*. Zaledwie się odwrócił Xiądz ten od Ołtarza, po odczytaniu Mszy Ś'ej i schodził ze stopni, gdy Ministrant, który mu służył do Mszy 17-letni więzień, nazwiskiem Karol *Weber*, rzucił się na Xiędza i utopił mu nóż w karku z taką siłą, iż nóż w esadzie się złamał i został w ranie. Xiądz upuścił kielich i padł na posadzkę bezprzytomnie. Młody zbrodzień dopuścił się tego okropnego czynu przez zemstę, a to z powodu, iż oskarżony przez Xiędza o szydzenie z kazania, ukarany był jednodniowym postem. Rana Xiędza nie jest śmiertelną, wszelako bardzo niebezpieczną.

Wydawca *Tygodnika Illustrowanego*, Józef *Unger*, ukończył druk *Kalendarza na rok 1862*. Dobór artykułów najrozmaitszej treści, zdobi mnóstwo drzeworytów na miejscu wykonanych. Oprócz zwykłych przedmiotów wyłącznie kalendarskich, mieszczą się prace Panów: J. *Alexandrowicza*, *Anczyca*, A. *Bartoszewicza*, *Chęcińskiego*, *Cześnikiewicza*, *Deotymy*, *Gawareckiego*, *Ilnickiej*, *Karasowskiego*, *Kohna*, *Kraszewskiego*, *Kurowskiego*, *Lewestama*, *Maciejowskiego*, *Medarda*, *Mieczyńskiego*, *Nowakowskiego*, *Prażmowskiego*, *Protazego*, *Sabowskiego*, *Sobieszczańskiego*, *Syrokomli*, J. B. *Wagnera*, wielu innych bezimiennie i artykuły Redakcji. *Cena złp. 3 gr. 10.* — Składy główne: w Drukarni przy ulicy Krak:-Przedm:, w domu PP. *Wizytek*, Nro 391, i w handlu materjałów pismiennych A. *Schustra*, przy ulicy Wierzbowej. Nabywać można we wszystkich xięgarniach i sklepach, które corok posiadają Kalendarz do sprzedania.

Wczoraj przypadł dzień Ś. MARCINA, i w miejsce śniegu mieliśmy mały przymrozek. Tak więc dawne przysłowie,

„Ś. MARCIN błoniem,
Jedzie białym koniem"

niedopisało nam wcale w tym roku. Swoją drogą dla tego nie zważając ni na brak śniegu ni na przymrózki, zwyczajem dawnym padło kilkadziesiąt tysięcy gęsi. Wydobyte z nich piersi wróżą nam dosyć ostrą zimę, o czem według odwiecznego zwyczaju notujemy w niniejszej kronice, pozostawiając każdemu sprawdzenie tej wróżby.

Począwszy od d. 1go b. m. depesze telegraficzne między Paryżem, wychodzić będą wprost z urzędu drukowane. Jest to nowy wynalazek Profesora *Hughes*, który z czasem rozpowszechnić się po świecie nieomieszka. Już przed wielu laty usiłowano pomysł ten urzeczywistnić, ale poprzednie w tym względzie wynalazki były tylko próbami niedokładnemi. Dopiero system Profesora *Hughes*, okazał się praktycznym. Zapewne opis jego podadzą dzienniki. Wynalazca ma patent swobody.

W tych dniach opuścił prassę w drukarni Braci *Hindemith*, *Kalendarz Niemiecki na rok 1862*, który we wszystkich xięgarniach i składach materjałów pismiennych nabyć można. Skład główny w xięgarni P. Alexandra *Lewińskiego*, przy ul: Miodowej pod filarami.

Używany dość powszechnie w Ameryce mech rośliny, znany pod nazwą mchu amerykańskiego, już sprowadzany jest do Europy, i najwyborniej zastępuje włos koński do wypychania materaców. W Hamburgu centnar takiego mchu kosztuje 60 złotych polskich.

Wykaz oszacowania, rozgatunkowania i oceniania drzewa na pniu stojącego, ułożony przez B. *Alexandrowicza*, wyszedł nakładem Jana *Rakoczego* w Warszawie Nro 473 lit: B.

Wyszukując swych znamienitości Wiedeńczycy, odkryli nakoniec Autora nieśmiertelnej pieśni, „Mein lieber Augustin" i postanowili wystawić mu.... pomnik! Mówimy to na serjo, bo już zajmują się w Wiedniu zbieraniem składek. Z tego powodu Ruch Muzyczny, wychodzący w Warszawie, proponuje, ażebyśmy ujęci i zawstydzeni tym przykładem, jak najprędzej pospieszyli z podobną pamiątką dla Autora piosnki: „Wlazł kotek na płotek."

Skład materjałów pismiennych Karola *Bernsteina*, przy ulicy Miodowej Nro 483, odebrał papier listowy, tak nazwany *Discreet-Paper*, który tak jest urządzony, że bez pomocy osobnej koperty zamyka się jak najdokładniej już ze złączoną kopertą z papierem. Sprzedaje się w pudełkach i na libry, i jest podklejany gummą.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały* dają rs. 5 kop: 75; za *obligi skarbowe*, oprócz kuponu, żądają rs. 90 kop: 79, wartość kuponu kop: $45^5/_9$; za *listy zastawne* IIIgo Okresu, oprócz kuponu, żądają rs. 15, dają rs. 14 kop: 98, wartość kuponu kop: $23^1/_6$; za *akcje Drogi Zelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej*, żądają rs. 71.

Gdańsk 2go Listopada 1861 r. — W przeciągu miesiąca sprzedano: Pszenicy 5,465 łasztów, z tych 2,035 ł. z Polski, 820 ł. z spichrzów; Żyta 1,505 ł., z tych 120 ł. z Polski; Jęczmienia 255 ł., Owsa 30 ł., Rzepaku 100 ł., Grochu 280 ł., Wyki 65 łaszt:.

Przebyło Toruń w przeciągu miesiąca: Pszenicy 2,691 łaszt:, Żyta 58 ł., Rzepaku $86^1/_2$ ł., Siemienia lnianego 21 ł., Grochu $2^1/_2$ ł.; bali dębowych 1,563, klepek 831 ł., den 9 ł., obręczy 6 ł., 12 kóp dzwonów, 300 misek drewnianych, 16,847 belek dębowych, 109,801 okrąglaków; 266 centn: potażu, 325 centn: okrasy, 950 centnarów kości; 131 beczek smoły, 50 sztuk płótna.

Wyexpedjowano morzem: Pszenicy 8,593 ł., Żyta 3,004 ł., Jęczmienia 316 ł., Owsa 15 ł., Rzepaku i Rzepiku 529 ł., Grochu 286 ł., Wyki 8 łasztów.

Zostało na spichrzach do 1go Listopada: Pszenicy 8,071 ł., Żyta 2,830 ł., Jęczmienia 660 ł., Owsa 120 ł., Grochu 520 ł., Rzepaku i Rzepiku 1,650 łasztów.

Od 28 Października po 2 Listopada, sprzedano: Pszenicy 1,170 łasztów, Żyta 405 ł., Jęczmienia 125 ł., Grochu 90 ł., Wyki $41^1/_2$ łaszt:.

Płacono								Korzec Warszawski.		
	wagi	holl:	guld:	prus:	wagi	pols:	zł:	gr:	zł:	gr:
pszenicę	123	125	516	560	232	235	42	27	46	14
	127	128	550	575	239	241	45	18	47	14
	128/9	$129/_{30}$	565	585	242	244	46	26	47	20
	130/1	131/2	600	630	246	248	49	24	52	6
	133	133/4	635	640	250	251	52	18	53	8
żyto	—	125	360	378	—	235	32	2	33	23
jęczmień	105	$112/_{13}$	219	303	197	212	17	—	26	29
groch stary	—	—	340	—	—	—	30	11	—	—
„ świeży	—	—	385	410	—	—	34	12	36	20

Kursa zamian: Londyn 6, 21. Hamburg 150. Amsterdam $140^3/_4$. — *Alexander Makowski.*

Wiadomości Zagraniczne.

Francja stoi w niezamąconym pokoju i prawie jakby się rozbrajała, jeżeli nie na morzu, to na lądzie. Sprzedaje ona lub umieszcza u rolników 2,000 koni artylerji. Mowa jest jednak o założeniu *obozu jazdy* na płaszczyźnie Marignon, nie daleko Alb, zapewne w przewidzeniu jakich wypadków we Włoszech. Prusy i Francja, są w pełnej przyjaźni. Anglja groźnie się zbroi, i chce oderwać od Francji, nawet Szwecję. Jenerał *Peel*, oświadczył się już za polityką pokojową, wyznając

Anglja jest nienawidzoną przez całą kulę ziemską. Toż samo oświadczenie zrobił *Cobden*, domagając się rozbrojenia tak Francji jak Anglji.

Austrja. *Wiedeń, 7go Listop:.* — FMP. Hr: *Palffy v. Erdöd*, który onegdaj złożył w ręce Cesarza przysięgę jako Namiestnik Węgierski, był przed r. 1848 Rotmistrzem w armji, następnie jednak opuścił służbę i został Nadżupanem Komitatu Presburgskiego. Po wybuchu powstania wszedł znowu do służby wojskowej Austrjackiej i odbył kampanję zimową przeciw Węgrom, jako Fliegiel-Adjutant Xcia *Windischgräetz*. W 1850 r. zajmował się organizacją żandarmerji w Węgrzech. Ma on około 45 lat, i odznacza się energją charakteru. Do boku jego, *ad latus* dodany został Radca nadworny Stefan *Priwiczer*, będący za *Bacha* Radcą w ministerstwie spraw wew: i dość obeznany z interesami Węgier.— Podobno wkrótce ma być ogłoszoną nominacja FMP. Barona *Sztankowicz* na Gubernatora Siedmiogrodu. Bawi on od tygodnia w Wiedniu, i konferuje teraz często z Kanclerzem *Forgach*.— Prawie wszyscy Nadżupanowie Węgierscy dali przeczącą odpowiedź na okólnik Kanclerza w przedmiocie żądanej od nich pomocy co do poboru podatków i rekrutowania.

Wiedeń, 8 Listop:— Dzisiejsza *Wiener Ztg* donosi, że Hra: Fr: *Nadasdy*, został mianowany Ministrem bez wydziału, i że powierzony mu został kierunek przydwornej Kancelarji Siedmiogrodzkiej. — Reskrypt Cesarski do utworzonego na nowo Sejmu Kroackiego, odszedł podobno 4 b. m. O ile wiadomą jest treść tego reskryptu, to Rząd nie myśli zadość uczynić wszystkim żądaniom Sejmu Kroackiego. Owszem podobno istnieje projekt rozwiązania Sejmu i rozpisania nowych wyborów, jeśli Sejm teraźniejszy odmówi powtórnie wzięcia udziału w Radzie Państwa.— Sejm czyli Uniwersytet Saski, został zwołany do Hermansztadu na 24 Listopada. Wybierze on zapewne deputację, która się uda do Cesarza. (St: A).

Wiedeń, 9 Listop:. — Nowy Poseł Francuzki Xiążę *Gramont*, doręczył Cesarzowi 4go b. m. swe pisma wierzytelne. — Nadżupanowie Komitatów: Oldenbursgiego, Neutraskiego, Trenczyńskiego, Liptawskiego i Turoczskiego, zostali usunięci z urzędów. — Cesarz onegdaj przybył do Laxenburga, i udzielał kilkudziesięciu osobom posłuchanie.— Wielu Urzędników Austrjackich wyprawianych jest do Pesztu, dla objęcia tam służby.— Wiadomości z Węgier obecnie będą oszczędnie nadchodziły, gdyż prassa tameczna mimowolnie na milczenie skazaną zostanie. (Schl: Ztg).

Francja. *Paryż, 7 Listop:.* — Wszystkie Ministerstwa zajęte są przygotowaniem projektów na posiedzenia Senatu i Ciała Prawodawczego, w d. 15 Stycznia otworzyć się mające. — Rada Stanu roztrząsa już budżet na r. 1863. Słychać, iż mają być zaprojektowane dwa nowe podatki od zapałek i wexlów.— Xiążę *Magenta* wrócił do Paryża.— Znakomitsze dzienniki Paryzkie wybijały w zeszłym miesiącu następujące liczby exemplarzy: Siecle 53,000, Patrie 25,000, Constitutionel 23,000, Presse 22,600, Opinion Nationale 19,000, Jour: des Débats 11,600, Monde 9,000, Union 8,300, Temps 5,600, Gazette de France 5,300, Pays 5,000, Ami de la Religion 4,000.— Podobno kontyngens jaki Francja dostawi na wyprawę Mexykańską, będzie znaczniejszy, aniżeli sądzono początkowo. Wyniesie on około 3,000 ludzi. Siły sprzymierzonych Mocarstw mają zająć głównie następne punkta: Vera-Cruz, Tampico, Matamaras, Tabasco i Carmen, i pobierać tam dochody celne dopóty, dopóki zadość uczynienie żądane danem nie będzie. Zdaje się, że obok Mexyku, Francja zmuszoną zostanie do interwenjowania jednoczesnego w Nowej Grenadzie, gdzie panuje zupełny bezrząd, i gdzie Reprezentant Francuzki znieważony. — W tych dniach ma wyjść broszura Kardynała *Mathieu*, Arcy-Biskupa z Besanson, w odpowiedzi na znane pismo X. *Passaglja*.— Cesarz i Cesarzowa mają zabawić w Compiegne do końca Listopada.— Dziś odbyła się w Compiegne Rada Gabinetowa pod prezydencją Cesarza. (Ind: Bel:).

Prusy. *Berlin, 8 Listo:.*— Ministerjalna *Allg: Pres: Ztg*, oświadcza się przeciw liście kandydatów ułożonej przez stronnictwo postępowe. Gabinet obstaje za reformą administracji wojskowej, i upadnie z nią. Błędnem jest i nierozstropnem sądzić, że kandydaci pomienionego stronnictwa Rząd popierać będą.— Zapewniają, że dwór rozciągnie swój objazd koronacyjny, po ukończeniu uroczystości Wrocławskich, do miasta Magdeburga i Szczecina. — *Dziennik Frankfurcki* donosi, że Król nietylko Cesarza, ale Cesarzowę Francuzów zaprosił na przyszłe lato do zamku Brühl.— Prowincja Saska ofiarowała jako dar koronacyjny, summę 65,000 talarów, na powiększenie floty Pruskiej. Składki na ten cel ciągle jeszcze wpływają.— Meble sprowadzone z Francji dla przyozdobienia salonów balowych Xcia *Magenta*, nabyte zostały przez pewnego cieślę z Magdeburga, który zamierza urządzić tam lokal publiczny, przybrany na wzór tych salonów. (Patrie).

Szwecja i Norwegja. *Sztokholm, 1 Listop:.*— Dziś zebrała się tu mianowana przed niejakim czasem Komisja, której zadaniem jest zaproponowanie reformy morskich środków obrony Szwecji. Prezyduje w niej b. Minister marynarki, Hr: Baltazar *Plathen*, ostatnio Poseł Szwedzki przy dworze Londyńskim. (Schl: Ztg).

Włochy. — Król *Wiktor-Emmanuel* miał znajdować się 9go b. m. w Sobotę na otwarciu kolei żelaznej z Medyolanu do Placencji, a nazajutrz to jest w Niedzielę z Bononji do Ankony.— Dekret Krolewski stanowi, iż wybijanie monet złotych i srebrnych w mennicach Państwa, ma być nadal oddane osobom prywatnym w przedsiębierstwo, za pośrednictwem licytacji. — *Cialdini* obejmuje komendaturę 4go departamentu militarnego.— 4go Listopada odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji zajmującej się uorganizowaniem kadrów ochotników Południowo-Włoskich. Komisję tę składają Jenerałowie: *Sirtori*, *Medici*, *Turr*, *Cosenz* i *Bixio*. Ministerstwo upoważniło *Cosenza* i *Bixio*, iżby w razie potrzeby byli zastępowani przez Jenerała *Milbitz* i Pułkownika *Dezza*. *La Marmora* przyjęty został dość sympatycznie przez Neapolitańczyków. (Ind: Bel:).

Ostatnie Wiadomości.

Dzienniki i depesze Paryzkie, oprócz różnostronnego rozbioru i uwag nad kwestją doliny Dappes, nie zawierają nic ważniejszego. Z artykułów ich widać jednak, że usiłują zapewnić Szwajcarję o spokojnych i sympatycznych nawet względem niej zamiarach Francji i jej Monarchy.— *Pays*, nie wiadomo na zasadzie jakich doniesień, podał wiadomość o nowym zamachu dokonanym, jakoby na osobę Króla *Ottona*, po jego powrocie do Aten. Wieść to jednak fałszywa, raz dla tego, że *Pays* nie wska-

zuje źródeł zkąd ją zaczerpnął, a powtóre, że depesze nadeszłe wprost z Aten do Marsylji, nic o tem nie wspominają.— Rząd Austrjacki postępuje coraz dalej na drodze reakcji w Węgrzech. Telegramm z Pesztu 9go b. m. datowany zawiadamia, że dla nowomianowanych Nadnamiestnika, Nadżupanów i Administratorów, wydano nowe instrukcje, sprowadzające administracją na stopę, jaka istniała przed 20 Października 1860 r. Urzędnicy składają przysięgę tylko na posłuszeństwo i wierność monarsze, o ustawie zaś nie ma nawet wzmianki w tej przysiędze. — *Tawernikus Majlath* otrzymał na swą prośbę, w dniu 3 b. m. uwolnienie od służby.— Wiadomości z placu boju w Hercegowinie są pomyślne dla powstańców. Dochodzą one do 5go i potwierdzają wieść o porażce *Omera* Paszy w dniach 24, 26 i 27 z. m.— Powstanie w Hercegowinie wzrasta.— Depesza z Raguzy z 9go donosi, że poprzedniej nocy powstańcy opanowali komorę graniczną turecką Zarina, w pobliżu Raguzy, i że Arnauci uciekli do tego ostatniego miasta.

Rozmaitości.— W Paryżu, tak zwanej czystej wody, przypada dziennie 50 litrów na mieszkańca, Manchester dostarcza ich 1350. Woda źródlana z otaczających miasto wzgórz za pomocą tunelów i wodociągów, zbudowanych na przestrzeni szesnastu wiorst, przybywa aż do ogromnych rezerwoarów, z których jeden ma dwie mile (angielskie) długości i znajduje się o 25 wiorst od miasta, gdzie już woda filtrowana przybywa rurami. Najpiękniejsze dzieło tego rodzaju, jest to, które inżynier *Bateman* wykonał dla Glasgowa. Czyste wody jeziora *Katarzyny*, sprowadzane do tego miasta przez kraj górzysty, za pomocą krytego tunelu, przybywają do leżącego o 13 wiorst od Glasgowa rezerwoaru, w który 360 miljonów litrów wlewa się codzień.—Na d. 3 Września, zdarzył się w Ameryce okropny wypadek na drodze żelaznej o 3 mile od miasta St. Joseph. Pociąg osobowy, ze stu passażerami wyruszył z miasta o 11ej w nocy i miał do przebycia most na rzece Little Platte, na sto stóp długości, chociaż sama rzeka była tylko 35 stóp szeroka. Zaledwie lokomotywa ujechała kilkanaście kroków od przyczółka mostowego, gdy całe wiązanie mostu oberwało się z łoskotem i runęło w przepaść, ciągnąc za sobą wagony z podróżnemi. Po bliższem zbadaniu pokazało się, że belki stanowiące główne wiązanie mostu, zostały umyślnie podpalone, ażeby zgotować podróżnym śmierć zdradziecką. To już nie wojna podjazdowa z federalistami, to nikczemność w najwyższym stopniu, którejby się nawet nie dopuścili dzicy z Nowej Zelandji.— Pewnego dnia we Wrześniu r. b., zajechał do kąpieli herkulesowych w Mehadji w Siedmiogrodzie, słynnych nietylko wodami ale i wiaduktami z czasów rzymskich, wózek zaprzężony trzema mołdawskiemi konikami, obwieszonemi dzwonkami. Wysiadł z niego jakiś pedogrzysta i udał się prosto do Lekarza. Lekarz przepisał mu 32 kąpieli pół-godzinnych. Chory mając w ręku 32 biletów, każe się prowadzić do kąpieli. Po upływie pół godziny, sługa łazienkowy puka do drzwi i przypomina że już czas wyjść z wody. „Ba! zawołał chory, czyż to ja nie zapłaciłem za 32 kąpieli? nie wyjdę z wody póki nieodkąpię się za wszystkie bilety." Jak powiedział tak zrobił. Przesiedział 16 godzin w kąpieli, kazał się ubrać, zaprządz i odjechał, pewny, że zdrowie odzyska. A odjeżdżając, nalegał na woźnicę żeby się śpieszył, bo owsa i siana zabraknie koniom, zanim staną w domu.

Dziś rano ciepła stopni 2 Wczoraj w południe ciepła stopni 6.
Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stóp 2 cali 1. (Przyb:).

W Drukarni Kurjera Warszawskiego. — Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.